

## Pytania na egzamin dyplomowy – Logopedia I stopień

1. Wymień i scharakteryzuj podstawowe działy logopedii oraz obszary jej oddziaływań terapeutycznych.
2. Wyjaśnij rolę logopedy w zespole interdyscyplinarnym oraz znaczenie współpracy z rodziną i innymi specjalistami.
3. Wymień i opisz główne struktury anatomiczne biorące udział w tworzeniu mowy (oddechowe, fonacyjne, artykulacyjne).
4. Omów budowę i funkcję krtani jako narządu fonacyjnego – uwzględnij rolę łańcuchów głosowych, ciśnienia podgłośniowego i rezonatorów w powstawaniu głosu.
5. Omów budowę i funkcję poszczególnych części ucha z uwzględnieniem ich roli w procesie słyszenia.
6. Porównaj niedosłuch przewodzeniowy i odbiorczy – wskaż różnice w mechanizmie powstawania, lokalizacji uszkodzenia i sposobie leczenia.
7. Proszę wymienić i scharakteryzować stadia rozwojowe wg Jeana Piageta.
8. Proszę opisać podstawowe założenia teorii rozwoju psychospołecznego wg Erika Eriksona i scharakteryzować 3 wybrane stadia rozwoju.
9. Proszę określić kryteria opisu polskich spółgłosek.
10. Proszę określić kryteria opisu polskich samogłosek.
11. Proszę omówić cechy fonetyczne spółgłosek sonornych.
12. Proszę omówić cechy fonetyczne spółgłosek dźwięcznych.
13. Proszę omówić cechy fonetyczne spółgłosek przedniojęzykowo-zębowych.
14. W jaki sposób intonacja, akcent i rytm wpływają na prozodyczną strukturę wypowiedzi w języku polskim?
15. Jakie różnice fonetyczne między głoskami dźwięcznymi a bezdźwięcznymi są kluczowe dla zrozumiałości mowy?
16. Jaką rolę pełni miejsce i sposób artykulacji w różnicowaniu głosek języka polskiego?
17. Proszę wskazać podstawowe zasady wymowy samogłosek nosowych w języku polskim.
18. Proszę omówić różnice pomiędzy wymową warszawską a krakowsko-poznańską.
19. Proszę omówić rodzaje wymowy.
20. Proszę omówić kryteria określenia stylu wymowy.
21. Proszę przedstawić podstawowe zasady poprawnej wymowy.
22. Wymień prawidłowe warunki rozwoju obszaru ustno-twarzowego.
23. Co łączy wady zgryzu i wady artykulacji?
24. Jak można wyróżnić klasyfikacje i klasy w ocenie zgryzu pacjentów?
25. Wyjaśnij, czym jest głuzenie i gaworzenie oraz wskaż różnice między nimi.
26. Przedstaw etapy rozwoju mowy dziecka od urodzenia do wieku przedszkolnego.
27. Omów cechy charakterystyczne języka nianiek (tzw. mowy skierowanej do dziecka).
28. Opisz rozwój mowy dziecka czteroletniego – typowe umiejętności językowe i artykulacyjne.
29. Omów czynniki wpływające na rozwój mowy dziecka.
30. Wymień i scharakteryzuj strategie terapeutyczne wspierające rozwój autokorekty w zaburzeniach artykulacyjnych.
31. Podaj przykłady ćwiczeń rozwijających autokorektę mowy dostosowanych do wieku i rodzaju zaburzenia pacjenta.
32. Omów trzy najistotniejsze elementy emisji głosu, które wymagają ćwiczeń.
33. Omów trzy różnice w głosie mówionym i śpiewanym.
34. Wyjaśnij, czym są podparcie oddechowe, oddech dynamiczny, miękkie nastawienie głosowe i jakie jest ich znaczenie dla emisji głosu.
35. Rodzaje toru oddechowego oraz specyfika ich wykorzystania.
36. Przykłady ćwiczeń na wzmocnienie rezonansu.

37. W jaki sposób elementy rytmu i muzyki mogą wspierać rozwój funkcji oddechowych i fonacyjnych u dzieci?
38. Jakie kryteria powinien spełniać dobór materiału muzycznego w zajęciach logorytmicznych, aby wspierał rozwój mowy i komunikacji?
39. Jakie instrumenty mogą znaleźć się w gabinecie logopedy do wykorzystania podczas ćwiczeń logorytmicznych?
40. Proszę omówić rodzaje sygmatyzmów.
41. Proszę omówić rodzaje rotacyzmów.
42. Proszę omówić kappacyzm i gammacyzm.
43. Proszę omówić lambdacyzm.
44. Proszę omówić czym jest nosowanie i jakie są jego rodzaje.
45. Proszę omówić czym jest wymowa bezdźwięczna i jakie są jej rodzaje.
46. Jak można wykorzystać dialog motywujący w pracy logopedy, aby zwiększyć zaangażowanie pacjenta i jego rodziny?
47. W jaki sposób można doradzić rodzicowi (w duchu dialogu motywującego), by zachować równość między rozmówcami i wciąż zachować rolę specjalisty?
48. Omów podstawowe pytania wywiadu logopedycznego z rodzicem/opiekunem dziecka.
49. Omów podstawowe pytania z zakresu wywiadu logopedycznego w przypadku osoby dorosłej, uzyskanego od pacjenta lub jego opiekunów.
50. Jakich narzędzi użyjesz w celu przeprowadzenia diagnozy artykulacji?
51. Obserwacja logopedyczna jako element diagnozy logopedycznej.
52. Przedstaw schemat pełnej diagnozy logopedycznej.
53. Przedstaw różnice pomiędzy badaniem przesiewowym a pełną diagnozą logopedyczną.
54. Przedstaw badania uzupełniające w ramach pełnej diagnozy logopedycznej.
55. Proszę podać etapy terapii w przypadku pacjenta z zaburzeniami artykulacji głosek szeregu szumiącego.
56. Proszę podać etapy terapii w przypadku pacjenta z zaburzeniami artykulacji głosek szeregu syczącego.
57. Proszę podać etapy terapii w przypadku pacjenta z zaburzeniami artykulacji głoski r.
58. Proszę podać etapy terapii w przypadku pacjenta z zaburzeniami artykulacji głoski l.
59. Proszę podać etapy terapii w przypadku pacjenta z zaburzeniami artykulacji głosek szeregu t, d, n.
60. Proszę przedstawić sposoby wywoływania głosek.
61. Proszę omówić zasady prowadzenia terapii artykulacji.
62. Proszę przedstawić przyczyny zaburzeń artykulacji wybranej głoski.
63. Omów czynniki ryzyka utrzymania się jąkania.
64. Przedstaw wieloczynnikowy model rozwoju jąkania (np. model Palin PCI lub model Scotta Yarussa).
65. Omów cele i techniki stosowane w nurcie terapii mówienia bardziej płynnego.
66. Omów cele i techniki stosowane w nurcie terapii jąkania bardziej płynnego.
67. Omów kwestionariusze służące do oceny ryzyka wystąpienia lub utrzymania się jąkania.
68. Jakie są możliwe konsekwencje skróconego wędzidełka języka?
69. Co podlega ocenie w trakcie oddychania fizjologicznego?
70. Wymień fazy potykania, opisz ich charakter i czas trwania.
71. Wymień w kolejności chronologicznej umiejętności pokarmowe, które pojawiają się w pierwszym roku życia dziecka.
72. Jakie grupy mięśni są istotne w diagnozie i terapii zaburzeń miofunkcyjnych?
73. Jak działa program przesiewowych badań słuchu u noworodków?
74. Jakie są wskazania do wszczęcia implantu ślimakowego?
75. Jakie są dwa podstawowe filary rehabilitacji dziecka z wadą słuchu? Omów znaczenie każdego z nich
76. Jakie działania logopedy zawiera diagnoza surdologopedyczna?

77. Jakie metody terapii wyróżniamy w logopedii - klasyfikacja metodyczna i praktyczna.
78. Jaka podstawowa dokumentacja obowiązuje logopedę w trakcie procesu diagnostyczno-terapeutycznego?
79. Jakie zasady należy uwzględnić przy organizacji przestrzeni gabinetu logopedycznego i stanowiska do pracy zdalnej?
80. Jak logopeda może utrzymać motywację i zaangażowanie pacjenta w terapii zdalnej?
81. Czym powinna się charakteryzować dobrze zaprojektowana interaktywna/multimedialna pomoc do terapii logopedycznej? Wymień przynajmniej 3 cechy.
82. Czym są udogodnienia graficzne i funkcjonalne (np. dla osób o obniżonych możliwościach percepcyjnych) stosowane w interaktywnych pomocach do terapii? Wymień dwa, opisz je i podaj odbiorcę, któremu ułatwią odbiór treści.
83. Podaj i opisz 2 przykłady błędów poznawczych, które mają wpływ na ocenę użycia technologii w terapii i edukacji.
84. Czym są kryteria Bradforda-Hilla i jak je można wykorzystać w weryfikacji doniesień nt. wpływu technologii na rozwój dziecka (ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju mowy)?
85. Jakie objawy u dziecka mogą sugerować występowanie CAPD w kontekście funkcjonowania szkolnego i komunikacyjnego?
86. Jakie strategie terapeutyczne i wspomagające mogą być stosowane u dzieci z CAPD w pracy logopedycznej i edukacyjnej?
87. Proszę wymienić 3 treningi słuchowe wykorzystywane w terapii Centralnych Zaburzeń Przetwarzania Słuchowego.
88. Proszę wymienić profile kliniczne / podtypy CAPD.
89. Jaki sprzęt protetyczny może być przydatny w terapii CAPD?
90. Jakie są typy dwujęzyczności?
91. Podaj czynniki mające wpływ na rozwój językowy dziecka/ osoby dwujęzycznej.
92. Jakie kompetencje powinien posiadać logopeda pracujący z osobami dwujęzycznymi i wielojęzycznymi?
93. Jakie wyzwania diagnostyczne i terapeutyczne pojawiają się w pracy logopedy z dziećmi i młodzieżą zróżnicowaną kulturowo i językowo?
94. Wymień metody i techniki wspierania komunikacji u osób z ograniczeniami ruchowymi lub intelektualnymi.
95. Na czym powinna polegać wczesna stymulacja rozwoju mowy u dzieci?
96. Omów zagadnienie pionizacji języka i opisz, dlaczego jest to ważny proces w rozwoju dziecka.
97. Wpływ dysfunkcji językowej na wady wymowy i wady zgryzu u dzieci i dorosłych.
98. Odpowiedzialność dyscyplinarna w zawodzie logopedy (co oznacza? kto jej podlega? jakich przewinień może dotyczyć?).
99. Jakie są zasady odpowiedzialności logopedy w stosunku do pacjenta i do innych logopedów?
100. Wymień 3 zasady z Deklaracji Praw Dziecka, którymi powinni kierować się dorośli, by zapewnić poszanowanie dla praw dziecka.